

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ФТБ

(прот. № 2 від «11» 09 2025 р.)

Декан

Надія ВЕДМІДЬ

ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ /
HISTORY OF ART AND DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

Київ 2025

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Аліна СЛІВІНСЬКА, кандидат філософських наук, доцент, магістр дизайну, доцент кафедри дизайну.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри дизайну 1 вересня 2025 р., протокол №3.

Рецензенти:

Руслана БЕЗУГЛА, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну,

Асмаї ЧІБАЛАШВІЛІ, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України

**ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ/
HISTORY OF ART AND DESIGN
РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

I. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ П ЛАН)

Тема	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин	з них			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів	
Тема 1. Дизайн і мистецтво: сутність і призначення	12	2	2	8	УО, Д,Е, КСР
Тема 2. Доісторичне мистецтво	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 3. Мистецтво Месопотамії та давнього Єгипту	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 4. Мистецтво давньої Греції та Риму	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 5. Візантійське мистецтво	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 6. Мистецтво Середньовіччя: Європа V–XIV ст.	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 7. Мистецтво італійського і північного Відродження	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 8. Бароко	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, ІР
Тема 9. Європейське мистецтво XVIII - XIX ст.	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 10. Мистецтво і дизайн другої половини XIX – початку XX ст.	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 11. Мистецтво і дизайн епохи модерну на зламі XIX - XX ст.	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 12. Модернізм: напрями і течії (1910 - 1939 рр.).	12	2	2	8	УО, П,Д,Е

Тема 13. Дизайн до воєнного періоду (1918-1939 рр.).	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 14. Мистецтво і дизайн післявоєнного періоду.	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Тема 15. Сучасне мистецтво і дизайн	12	2	2	8	УО, П, Д, Е, КСР
Разом	180/6	30	30	120	
Підсумковий контроль – екзамен					

Примітка: УО – усне опитування; КСР -контроль самостійної роботи, П - презентація, Д-доповідь, Е -есе.

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
Знати: предмет дисципліни «Історія мистецтва та дизайну», визначення понять дизайну і мистецтва. Вміти: аналізувати феномен мистецтва та дизайну, їх історію через призму компетентнісного підходу в здобутті професії та використовувати	Лекція 1. Дизайн і мистецтво: сутність і призначення 1. Актуальність, мета і завдання навчальної дисципліни «Історія мистецтва та дизайну». Тематичний план і методика оцінювання. Компетентності та результати навчання. 2. Дизайн: становлення і розвиток. Види дизайну, його визначення, функції, призначення. 3. <i>Мистецтво: зародження і розвиток. Визначення, функції та призначення мистецтва.</i> 4. Основні підходи до історії дизайну і мистецтва. Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1 [с. 1-23]; 2 [с. 8–20]. <i>Додатковий:</i> 8 [с.8-11];10 [с.15-37]; 12; 13; 24; 35; 36. <i>Інтернет-ресурси:</i> 54 [с. 6–19]; 56 [с. 5–28]; 57.	2
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1 [с. 1-23]; 2 [с. 8–20]; 8 [с.8-11];10 [с.15-37]; 12; 13; 24; 35; 36] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [54 [с. 6–19]; 56 [с. 5–28]; 57]. Питання для поглибленого вивчення: - Сучасні підходи до визначення змісту понять мистецтва та дизайну. - Проблема визначення змісту понять стилю мистецтва та дизайну. - Концепції походження мистецтва. - Основні категорії класичної естетики в аналізі мистецтва: «прекрасне» та «потворне», «піднесене», «героїчне», «низьке», «трагічне» і «комічне».	8

здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	Практичне заняття № 4 На основі тематичного плану запропонувати здобувачам сформулювати власне бачення основних історичних періодів мистецтва давньої Греції та Риму, світогляду античного суспільства, проаналізувати основні характеристики античного мистецтва, стилістичні особливості античного стилю і сучасні його інтерпретації в дизайні. На основі аналізу стилів грецького ваопису (геометричний стиль, орієнталізуючий стиль, чорнофігурний ваопис, червонофігурний ваопис, ваопис на білому тлі), форм ваз (амфора, лекіп, келікс, кратер тощо), їх розмірів і призначення створити власний ескіз вази, зображуючи на ній обраний міфологічний сюжет, зберігаючи характерні риси стилю, додаючи декоративні елементи, притаманні цьому стилю, пояснюючи зв'язок між обраним міфом і призначенням вази. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації(10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: періодизацію, особливості візантійського мистецтва, візантійського стилю і його сучасні інтерпретації в дизайні. Вміти: аналізувати основні характеристики	Лекція 5. Візантійське мистецтво 1. Ранньовізантійське мистецтво. 2. Середньовізантійське мистецтво. 3. Пізнє візантійське мистецтво. Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 2 [с.35-37]; 3 [с.72-81]. <i>Додатковий:</i> 5; 10 [с. 85–141]. Самостійна робота студентів Самостійна робота на вибір студента передбачає підготовку практичного заняття, яка передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури: [2 [с.35-37]; 3 [с.72-81]; 5; 10 [с. 85–141]]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Неовізантійський і псевдовізантійський стиль. 2. Роль візантійського мистецтва в формуванні сакральної архітектури України.	2 8

візантійського мистецтва та його вплив на розвиток європейського мистецтва та використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	3. Музичне мистецтво середньовіччя. Сакральна музика доби середньовіччя: Візантії (Літургія, Роман Солодкоспівець); Західної Європи (Меса, григоріанський наспів); Київської держави (знаменний розспів). Практичне заняття № 5 На основі тематичного плану запропонувати здобувачам сформулювати власне бачення змісту і особливостей візантійського мистецтва, його основних історичних періодів, візантійського стилю та його сучасні інтерпретації в дизайні. На основі вивчення базилики візантійських храмів, виконати креслення базилики. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації (10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: періодизацію, особливості середньовічного мистецтва, романського і готичного стилів і його сучасні інтерпретації в дизайні. Вміти: аналізувати основні характеристики мистецтва західного	Лекція 6. Мистецтво Середньовіччя: Європа V–XIV ст. 1. Острівне мистецтво. 2. Мистецтво Каролінгської імперії. 3. Оттонське мистецтво. 4. Архітектура романського стилю. 5. Готична архітектура. 6. Середньовічна іконографія 7. Формування ранньохристиянської іконографії. Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 2 [с. 38–49]; 3 [с. 86–91, 108–111]. <i>Додатковий:</i> 10 [с. 157–205]; 33. <i>Інтернет-ресурси:</i> 49; 54 [с. 39–40]. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [2 [с. 38–49]; 3 [с. 86–91, 108–111]; 10 [с. 157–205]; 33]. та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [49; 54 [с. 39–40]].	2 8

європейського середньовіччя, романського і готичного стилів та їх вплив на подальший розвиток європейського мистецтва та дизайну, використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.

Питання для поглибленого вивчення:

1. Неороманський і псевдороманський стиль.
2. Скульптура як елемент готичного собору.
3. Образи і символіка готичного собору.
4. Музичне мистецтво середньовіччя
5. Сакральна музика доби середньовіччя:
6. Візантії (Літургія, Роман Солодкоспівець); Західної Європи (Меса, григоріанський наспів); Київської держави (знаменний розспів).
7. Світське музичне мистецтво та лірична поезія середньовіччя
8. Музичне мистецтво та лірична поезія трубадурів, труверів, мінезингерів: балади про короля Артура, Річарда Левине Серце, Робін Гуда. Середньовічний епос: «Пісня про Роланда», риг Роланда як символ середньовічного лицарства. «Пісня про Нібелунгів». Епічні співці-бояни. Жанр билини. «Слово о полку Ігоревім».
9. «Сповідь» Аврелія Августина як одна з перших автобіографій у літературі та філософії. Західноєвропейський лицарський роман «Трістан та Ізольда».
10. Література киево-руської доби: «Повість минулих літ», «Повчання дітям» Володимира Мономаха. «Божественна комедія» Данте Аліг'єрі
11. Сценічне мистецтво середньовіччя
12. Майданні п'єси: міраклі та містерії (містерія «Страсті Господні»). Мистецтво скоморохів.

Практичне заняття № 6

На основі тематичного плану запропонувати здобувачам сформулювати власне бачення змісту і особливостей європейського мистецтва середньовіччя (V –XIV ст.), творів мистецтва цього періоду, становлення романського і готичного стилів та їх інтерпретації в дизайні. На основі вивчення основних елементів архітектури готичного собору, виконати креслення нервюри. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації(10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Знати: періодизацію, особливості мистецтва епохи Відродження і його сучасні інтерпретації в дизайні.	Лекція 7. Мистецтво італійського і північного Відродження 1. Основні періоди і особливості мистецтва італійського Відродження. 2. Північне відродження. 3. Ренесанс і маньєризм. Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 2 [50 - 55]; 3 [с. 164 – 202]. <i>Додатковий :</i> 7; 8 [с.66 – 75; 84 - 95]; 10 [с. 217 - 385]; 16; 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 52; 54 [с.41 - 43]; 57.	2
Вміти: аналізувати основні характеристики мистецтва італійського і північного Відродження та його вплив на подальший розвиток європейського мистецтва та дизайну, використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [2 [50 - 55]; 3 [с. 164 – 202]; 7; 8 [с.66 – 75; 84 - 95]; 10 [с. 217 - 385]; 16; 21] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [52; 54 [с.41 - 43]; 57]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Антропоцентризм мистецтва епохи Відродження. 2. Інтер'єр архітектурних будівель епохи Відродження. 3. Мистецтво Відродження як втілення основних принципів епохи того часу. 4. Церковна хорова поліфонічна музика: форми канон, фуга. 5. Національні стилі музики: Нідерланди (Ж. Дебре, О. ді Лассо), Франція (шансон, К. Жанекен), Італія (строгий стиль Д. П. да Палестріни). Зародження української історичної пісні та думи, які мали назви «невольничі плачі», «козацькі псалми». 6. Музика періоду заснування Запорозької Січі — «Пісня про Байду». Найстаріші українські думи: «Плач невольників», «Маруся Богуславка». 7. Церковна музика: київська квадратна нота, Ірмолій. 8. Українські інструменти доби Відродження: лютня, торбан, кобза, бандура. Лютневі табулатури. 9. Сценічне мистецтво Відродження. Англійський театр «Глобус» - приклад елизаветинського театру доби Відродження: особливості сценічного простору.	8

	10. Значення драматургії В. Шекспіра для розвитку світового сценічного мистецтва. 11. Особливості іспанського театру доби Відродження. Образ «людини честі» в драматургії Л. де Рueda, М. де Сервантеса, Л. де Вега, П. Кальдерона. 12. Основні напрями італійського театру Відродження: «вчена комедія» (Л. Аріосто, Н. Маківеллі) та народна італійська комедія- імпровізація «комедія дель арте». 13. Вплив «комедії дель арте» на європейський театр ляльок (персонажі-маски) та на циркові типажі. 14.. Утопізм і утопічна література у контексті розбудови справедливого суспільства: «Утопія» Т. Мора, «Місто Сонця» Т. Кампанелли. 15. «Досліди» М. Монтеня у контексті становлення есе як нового літературного жанру. 16. Розвиток книгодрукування в Україні. Перші друковані видання: «Апостол» І. Федорова, Острозька Біблія. Практичне заняття № 7 На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей мистецтва епохи Відродження, його творців і шедеврів мистецтва зазначеного періоду, маньєризму та сучасні їх інтерпретації в мистецтві і дизайні. На основі вивчення орнаментів епохи Відродження, виконати ескіз двох орнаментів. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації (10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: особливості мистецтва епохи Бароко і його сучасні інтерпретації в дизайні.	Лекція 8. Бароко 1. Італійське і іспанське бароко. 2. Бароко Північної Європи. 3. Бароко Франції. 4. Українське бароко. Архітектура католицького та православного бароко Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 2 [с. 56 -60]; 3 [с.212 – 231]. <i>Додатковий:</i> 6; 8 [с.112 – 131]; 9; 10 [с. 387- 475].	2

Вміти: аналізувати основні характеристики мистецтва епохи Бароко та його вплив на подальший розвиток європейського мистецтва та дизайну, використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	<i>Інтернет-ресурси:</i> 45; 54 [с. 44-45]. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [2 [с. 56 -60]; 3 [с.212 – 231]; 6; 8 [с.112 – 131]; 9; 10 [с. 387- 475]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [45; 54 [с. 44-45]]. <i>Питання для поглибленого вивчення:</i> 1.Живопис епохи Бароко. 2.Творчість Караваджіо. 3. Українське бароко: основні етапи розвитку та художньо-стилістичні особливості. 4.Теорія бароко Генріха Вельфліна. 5.Нові жанри в музиці: опера та її складові (Ж.Б. Люллі, К. Монтеверді), 6.Сценічні театральні-музичні жанри (балет Людовіка XIV). 7. Український вертеп (театр ляльок), шкільний театр. 8.Вокально- інструментальне мистецтво: кантата, ораторія. 9. Музичне мистецтво високого бароко: А.Вівальді; Й.С. Бах; Г.Ф. Гендель. 10.Становлення інструментальних шкіл. Струнно-смичкова, органна, клавірна інструментальні школи. 11. Жанри: кант, духовна пісня, псальма. 12. Музика в українському шкільництві. 13. Партесний стиль хорового співу в церковній музиці українського бароко. Партесний концерт. 14. М. Дилецький «Воскресенський канон». 15.Думи. Кобзарське мистецтво. Історичні пісні. Пісня С. Климівського «Їхав козак за Дунай» та її світовий розголос.	8
--	---	--------------------------------------

	16.«Сад божественних пісень» Г. Сковороди як феномен культури бароко. «Філософія серця», концепти «спорідненої праці» та «рівної нерівності» Г. Сковороди у контексті розвитку мистецтва і творчості митця. 17. Г. Сковорода-музикант. Практичне заняття № 8 На основі тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей мистецтва епохи Бароко, його творців і шедеврів мистецтва зазначеного періоду та сучасні їх інтерпретації в мистецтві і дизайні. На основі вивчення особливостей архітектури епохи бароко, виконати ескіз української церкви зазначеного періоду. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації(10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: особливості основних напрямів і стилів мистецтва XVIII- першої половини XIX ст. – рококо, неокласицизму, романтизму, реалізму і його сучасні інтерпретації в дизайні. Вміти:	Лекція 9. Європейське мистецтво XVIII – першої половини XIX ст. 1.Рококо. 2.Неокласицизм. 3.Реалізм. 4.Романтизм. Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 2 [с.69 -80]; 3 [с.250 – 273; 300 - 315] <i>Додатковий:</i> 8 [с.136- 147; с.160 - 164]; 10 [с.476 -513]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 46; 54 [с.46-49]. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [2 [с.69 -80]; 3 [с.250 – 273; 300 - 315]; 8 [с.136- 147; с.160 - 164]; 10 [с.476 -513]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [46; 54 [с.46-49]]. Питання для поглибленого вивчення:	2 8

визначати і аналізувати основні характеристики стилів і напрямів мистецтва XVIII – першої половини XIX ст., використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	1. Стильові риси, характерні методи та прийоми мистецтва класицизму. 2. Ампір та його стильові ознаки в мистецтві та архітектури Європи XIX ст. 3. Розкопки Геркуланума і Помпей та неопомпеянські інтер'єри Р. Адама. 4. Палладіанство в архітектурі класицизму: ордерні фасади та інтер'єри, купольні зали (І. Джонс, Ж.А. Мансар, Ж. Габріель, Н. Леду, К. Шинкель). 5. Раціоналізм Р. Декарта як пошуки безсумнівного у сфері мистецтва. 6. Аналітика «прекрасного» та «високого» в філософії І. Канта. 7. Принцип історизму у мистецтві у філософії Г. Гегеля. 8. Французький сценічний класицизм: П. Корнель, Ж. Расін, Мольєр. 9. Канон балету П. Бошана. 10. Реформатор балету Ж.-Ж. Новер та його «Листи про танець та балети». 11. Німецьке просвітництво і театр: Г.-Е. Лессінг, Й.-В. Гете, Ф. Шіллер. 12. Французьке Просвітництво і театр: «Весілля Фігаро» П. Бомарше. 13. Оперна реформа К.В. Глюка. 14. Віденські класики: Й. Гайдн (соната, квартет, симфонія), В.-А. Моцарт (концерт, опера), Л. ван Бетховен (соната, симфонія, опера). 15. Музична творчість М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського. 16. Духовні і світські жанри: хоровий концерт, опера, інструментальний концерт, соната, камерна музика. 17. Осередки розвитку української освіти Глухівська музична школа, заснована гетьманом К. Розумовським. Бетховен і Україна: співпраця з А. Розумовським. Маєткові капели в Україні. 18. Естетичні концепції та ідейно-художні завдання романтизму: цінність особистості (Ф. Шлегель, Ф. Шеллінг), геній і геніальність, ірраціоналізм і «філософія життя», гармонія апологічного та діонісійського начал в мистецтві (Ф. Ніцше). 19. Романтизм в музиці: австро-німецький романтизм Ф. Шуберт, Ф. Мендельсон, Р. Вагнер. Італійський музичний романтизм: Н. Паганіні, Дж. Верді. 20. Східно-європейський романтизм: Ф. Шопен (Польща), Ф. Ліст (Угорщина), А. Дворжак (Чехія). Французька музика XIX ст.: К. Сен-Санс.	
---	--	--

21. Скандинавська музика XIX ст.: Е. Гріг.
22. Романтизм у балеті («Сильфіда», «Жізель»).
23. Духовна хорова музика українських композиторів-священиків (Літургія отця М. Вербицького).
24. Пісні на слова Т. Шевченка (Г. Гладкий «Заповіт»); пісні-гімни: отця М. Вербицького «Ще не вмерла Україна», М. Лисенка «Боже великий, єдиний».
25. Солоспіви на слова українських поетів: «Дивлюсь я на небо» М. Петренка, «Стоїть гора високая» Л. Глібова, «Ніч яка місячна» М. Старицького.
26. Кріпацький театр та перші професійні театри в Україні.
27. Розвиток українського театру та роль музики у ньому.
28. Жанр співогри — п'єса з музикою.
29. І. Котляревський «Наталка Полтавка».
30. Театр «Руська бесіда» в Галичині.
31. Театр корифеїв: М. Кропивницький, М. Садовський, М. Заньковецька, І. Карпенко-Карий, М. Старицький, П. Саксаганський.
32. Опера С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм».
33. М. Лисенко «Тарас Бульба».
34. Раціоналізм як вияв науково-технічного прогресу та промислової революції в архітектурі: Кришталевий палац Всесвітньої виставки в Лондоні, бібліотеки Лабруста в Парижі, Ейфелева вежа як приклади застосування металу в архітектурі.
35. Візуальна комунікація промислової революції, зародження реклами та брендингу, зростання масового друку: плакат, періодика, фотографія, літографія.
36. Нові жанри видовищного та музичного мистецтва. Виникнення жанру оперети («Опера в маскарадї» Ж. Оффенбаха).
37. Основні характеристики та складові циркового мистецтва.

Практичне заняття № 9

На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей основних напрямів і стилів мистецтва XVIII ст. — рококо, неокласицизм,

дизайну другої половини XIX - початку XX ст. і використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	8. Імпресіоністичні риси в музичному мистецтві межі XIX-XX ст. на прикладі творів К. Дебюссі «Місячне сяйво»; В. Барвінського «Прелюдії». 9. Символістичний театр: М. Метерлінк і нова драма. Символізм в музиці: М. Чюрльоніс «Соната моря» (Музика живопису), Я. Степовий «Прелюд пам'яті Т. Шевченка». Символізм в образотворчому мистецтві: Г. Моро «Гесіод і муза». 10. Розвиток театрального мистецтва та кінематографу на зламі XIX-XX ст. 11. Ідея синтетичного театру кінця XIX-XX століття та його значення для становлення режисерського театру: театри та кабаре М. Рейнгардта; Е.Г. Крег (реформа образної театральної лексики та поява поняття «сценографії»). 12. Урбанізм (Е. Саті — «меблева» фонові музика, представник французької «шістки» — А. Онеггер «Пасифік 231»; джаз Дж. Гершвін «Рапсодія в стилі блюз», Я. Барніч «Гуцулка Ксеня» з однойменного мюзиклу). 13. Поява мюзиклу як комерційного жанру. Театри на Бродвеї. 14. Натуралізм на театральній європейській сцені («Вільний театр» в Парижі, Театр Антуана, реж. А. Антуан, «Вільний театр» в Берліні, реж. О. Брам). 15. Веризм в італійській опері як прояв натуралізму. Дж. Пуччіні «Чіо-Чіо-Сан» (Мадам Баттерфляй). Творчість С. Крушельницької. 16. Кіно як синтетичне мистецтво. Зв'язок кінематографа із традиційними мистецтвами: театром, літературою, живописом, музикою. 17. Основні види кінематографа: ігрове кіно, неігрове кіно, анімація. 18. Кіно як синтетичне мистецтво. Зв'язок кінематографа із традиційними мистецтвами: театром, літературою, живописом, музикою. Жанрова класифікація ігрового кінематографа. 19. Специфіка основних жанрів: мелодрама, комедія, трилер, драма, мюзикл, історичний фільм, фантастичний фільм, вестерн. 20. Видатні кінорежисери першої половини XX століття. Персоналії та фільми: Ч. Чаплін («Вогні великого міста», «Великий диктатор»), К. Т. Дрейер («Страсті Жанни д'Арк»), О. Веллс («Громадянин Кейн»), О. Довженко («Земля»). Практичне заняття № 10	2
--	---	--------------------------------------

	На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей основних напрямів і стилів мистецтва і дизайну другої половини XIX ст. – імпресіонізму, постімпресіонізму і символізму, руху мистецтв і ремесел, становлення зазначених стилів і сучасні його інтерпретації в дизайні. Виконати ескіз шпалер у стилі В. Морріса. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/ презентації(10-12 слайдів) й ескізу (від руки або в цифровому вигляді). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	
Знати: особливості основних національних шкіл і течій модерну, характеристики стилю модерну, їх витоків і сучасні його інтерпретації в дизайні. Вміти: визначати і аналізувати основні характеристики стилю модерн і використовувати	Лекція 11. Мистецтво і дизайн епохи модерну на зламі XIX-XX ст. 1.Стиль модерну: витoki і особливості. 2.Національні школи і течії модерну в мистецтві і дизайні. 3.<i>Український архітектурний модерн.</i> Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1 [с.68 – 109]; 2 [с.119 – 130]; 3 [с.346 – 355]. <i>Додатковий:</i> 20; 31; 30; 39; 42. <i>Інтернет-ресурси:</i> 54; 57. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1 [с.68 – 109]; 2 [с.119 – 130]; 3 [с.346 – 355]; 20; 31; 30; 39; 42]. та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [54; 57]. Питання для поглибленого вивчення: 1.Особливості архітектури стилю модерн. 2.Архітектура А. Гауді. 3.Німецька школа дизайну плакатів Plakatstil. 4.Петер Беренс. Фірмовий стиль. 5.Творчість Альфонса Марії Мухи.	2 8

здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	6. Постромантизм та сецесія в музиці на прикладі творчості Г. Малера «Adagietto з Симфонії № 5», Ст. Людкевича «Кавказ». 7. Становлення танцю модерн як нової художньої форми на зламі XIX—XX століть. Творчість А. Дункан. 8. Творчість В. Авраменка як приклад переосмислення українського народного танцю. 9. Перший стаціонарний український театр М. Садовського та сценічне втілення драматургії модерну: І. Франко, Леся Українка, В. Винниченко, Олександр Олесь. Практичне заняття № 11 На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей основних національних шкіл і течій модерну, стильових особливостей модерну, їх витоків і сучасні його інтерпретації в дизайні. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/ презентації (10-12 слайдів). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: особливості основних напрямів і течій модернізму, основні характеристики стиля модернізму і сучасні його інтерпретації в дизайні. Вміти:	Лекція 12. Модернізм: напрями і течії (1910 -1939 рр.) 1. Модернізм: витoki і особливості. 2. Основні течії модернізму: абстракціонізм, кубізм, фовізм, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм. 3. <i>Авангардне мистецтво в Україні.</i> Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1 [с.164 -207]; 2 [с.131 – 145]; 3 [с.370 – 413; 426 – 435]. <i>Додатковий :</i> 4; 8 [с.176 – 187]; 10 [с.558 – 637]; 14; 18; 26; 27; 32; 37 <i>Інтернет-ресурси:</i> 47; 54; 57. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1 [с.164 -207]; 2 [с.131 – 145]; 3 [с.370 – 413; 426 – 435]; 4; 8 [с.176 – 187]; 10 [с.558 – 637]; 14; 18; 26; 27; 32; 37] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [47; 54; 57].	2 8

визначати і аналізувати основні характеристики стиля модернізму і використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	<i>Питання для поглибленого вивчення:</i> 1. Де стиль. Теорія «неопластицизму» П. Мондріана та її значення для розвитку мистецтва ХХ ст. 2. Український футуризм. 3. Творчість М. Бойчука. 4. Творчість В. Татліна. 5. Творчість М. Примаченко. 6. Фовізм як вияв неоархаїки в музиці і театрі: світова революція, здійснена балетом І. Стравинського «Весна священна»; перший досвід неакадемічної, опозиційної класичній, хореографії в балеті. 7. Дадаїзм у кінематографі: «Антракт» Р. Клера. Теорія «Ready Made» і нова концепція мистецтва М. Дюшана. 8. Український футуризм: Театр ім. Г. Михайличенка на чолі з М. Терещенко. 9. Неовізантизм як сакральна лінія в українській музиці. М. Леонтович «У Царстві Твоїм» (Блаженні), «Отче наш» з «Літургії»; К. Стеценко «Милість миру», Я. Яциневич «Псальма до Богородиці». 10. Культурна дипломатія Української Республіканської Капели О. О. Кошиця. 11. Фольклоризм як новітній напрям в музиці: М. Леонтович: «Щедрик». 12. В. Верховинець як фундатор теорії українського народного танцю. 13. Основні принципи епічного театру Б. Брехта та його вплив на подальший розвиток сценічного мистецтва. 14. Пошуково-експериментальний театр Леся Курбаса. Значення Мистецького об'єднання «Березіль» у закладанні засад новітньої режисерської школи України. 15. Український сценічний авангард та його значення у становленні української сценографії: О. Екстер, А. Петрицький, В. Меллер. Вітаїзм (М. Хвильовий, В. Пачовський) як типово український напрям в мистецтві першої половини ХХ ст. 16. Фінал 2 симфонії Л. Ревуцького на основі веснянки «А ми просо сіяли», Скрипковий концерт В. Косенка.	
---	--	--

	17.Розстріляне Відродження. 18.«Ой, у лузі червона калина» С. Чарнецького та її актуалізація у вирі сучасних подій. 19. Роль В.Діснея у становленні мистецтва анімації на прикладі «Білосніжки та сімох гномів». 20.«Співак джазу» як початок звукової революції в кіно. Практичне заняття № 12 На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей основних напрямів і течій модернізму, стильових особливостей модернізму і сучасні його інтерпретації в дизайні. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/(презентації(10-12 слайдів). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення.Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: особливості стилю ар-деко, напрямів дизайну функціоналізму і конструктивізму Вміти: визначати аналізувати основні характеристики стилю ар-деко, напрямів дизайну функціоналізму і конструктивізму	Лекція 13. Мистецтво і дизайн довоєнного періоду (1918-1939 рр.) 1. Ар-деко: основні характеристики і елементи стилю. 2. Функціоналізм і конструктивізм - архітектурно-дизайнерські напрями. 4. Німецька школа архітектури «Баугауз». Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i>1 [с.110 – 163]; 2 [с.146 - 173]; 3 [с.414 -419]. <i>Додатковий:</i> 40; 41. <i>Інтернет-ресурси:</i> 54, 57. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1 [с.110 – 163]; 2 [с.146 - 173]; 3 [с.414 -419]; 40; 41] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [54, 57]. Питання для поглибленого вивчення: 1.Культурно-історичні передумови формування стилю ар-деко. 2. Концепція Адольфа Лооса(А. Лоос «Орнамент і злочин»). 3. Типографіка Яна Чихольда.	2 8

пластицизму, необруталізму і використовувати здобуті й самостійно осмислені знання на практиці.	4.Органічна архітектура і дизайн. Практичне заняття № 14 На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей напрямів мистецтва другої половини ХХ ст., а саме поп-арту, концептуалізму, нового пластицизму, необруталізму. Написати есе «Мінімалізм у дизайні ХХ століття». Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/ презентації(10-12 слайдів), есе. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Знати: особливості мистецтва і дизайну епохи постмодернізму, основні напрями і тенденції розвитку сучасного мистецтва і дизайну. Вміти: визначати аналізувати основні характеристики мистецтва епохи постмодернізму, напрямів і тенденцій	Лекція 15. Сучасне мистецтво і дизайн 1.Особливості мистецтва епохи постмодернізму. 2. Основні теми сучасного мистецтва. 3. Сучасний живопис і скульптура. 4. Постмодерна архітектура. 5. Цифрове мистецтво. Список рекомендованих джерел Основний: 1 [с.314- 375]; 2 [с.335 – 342]; 3 [с.476 - 483; 536 – 559]. Додатковий: 8 [с.199 – 231]; 19. Інтернет-ресурси: 43; 55; 57. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1 [с.314- 375]; 2 [с.335 – 342]; 3 [с.476 - 483; 536 – 559]; 8 [с.199 – 231]; 19]. та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [43; 55; 57]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Творчість архітекторів Hi-Tech і Green – Нормана Фостера і Ренцо Піано.	2 8

розвитку сучасного мистецтва і дизайну.	2. Деконструктивізм в архітектурі Гюнтера Беніша, Френка Гері, Даніеля Лібескінда і Захі Хадід. 3. Творчість Ліліани Шварц. 4. Нові технології в сучасному мистецтві і дизайні. 5. Перформанс, сайт-специфік театр, імерсивна вистава, інсталяція, графіті. 6. Жанри і види музичної масової культури: популярна музика, рок, джаз. 7. Українська естрадна музика, творчість В. Івасюка; поєднання рок- і поп-музики з народнопісенною традицією. 8. Масовізація мистецтва і кризові явища в європейському культурному просторі (О. Шпенглер). 9. Концепт homo ludens (Й. Гейзінга) і критика «масового» мистецтва. 10. Становлення української національної балетної вистави: «Лілея» К. Данькевича, балетмейстер Г. Березова; «Лісова пісня» М. Скорульського, балетмейстер В. Вронський. Театр абсурду: Е. Йонеско, С. Беккет. 11. Сучасне циркове мистецтво: Cirque du Soleil. 12. Школа української дієвої сценографії Д. Лідера. 13. Фольклорні мотиви та символізм в українському поетичному кіно 1960-1970-х рр. (С. Параджанов, Л. Осика, Ю. Ілленко, І. Миколайчук). 14. Авторський кінематограф другої половини ХХ ст. Творчість І. Бергмана («Сьома печатка»), С. Кубріка («Космічна одісея 2001»), Ф. Копполи («Хрещений батько»), М. Формана («Політ над гніздом зозулі»). Постмодерністські тенденції в кіно. Д. Лінч («Твін-Пікс»), брати Коен («Великий Лебовські»), К. Тарантіно («Бульварне чтиво»). 15. Хореографічне мистецтво ХХ - початку ХХІ ст. (Дж. Баланчин, С. Лифар, М. Бежар, П. Бауш). 16. Український народно-сценічний танець у творчості П. Вірського. 17. Тенденції сучасної музики: конкретна та електронна (Е. Варез); «мовчазна музика» - 4'33 Дж. Кейджа; екомузика (О. Мессіан); мета-музика (В. Сильвестров). 18. Нова фольклорна хвиля в музиці: С. Станкович фольк-опера «Коли цвіте папороть», М. Скорик — музика до к/ф «Тіні забутих предків», «Мелодія».	
--	---	--

	Практичне заняття № 15 На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо змісту і особливостей мистецтва і дизайну епохи постмодернізму, тенденцій розвитку сучасного мистецтва і дизайну. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді/презентації(10-12 слайдів). Підготувати есе на одне з питань для поглибленого вивчення. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.	2
Всього		180

** курсивом виділено питання, які розглядатимуться із застосуванням інтерактивних методів навчання*

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Для есе: Обсяг 1 повна сторінка тексту (120–200 слів); кожен абзац есе розкриває одну думку; есе не має містити нічого зайвого, має нести лише інформацію, необхідну для розкриття ідеї есе, власної позиції автора; есе відрізняється чіткою композиційною побудовою, має бути логічним за структурою.

Для доповіді. Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25. Тема– великими літерами по центру сторінки. Вимоги для доповіді: обсяг 3 повні сторінки текста (в т. ч. з вихідними даними і бібліографією) + ілюстрації (якщо це передбачено завданням). Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25. Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи. Тема дослідження – великими літерами по центру сторінки. Структура роботи: Актуальність теми дослідження / Аналіз досліджень і публікацій / Мета дослідження / Виклад основного матеріалу / Наукова новизна / Висновки. Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Для презентації. Загальний обсяг презентації 10–12 слайдів. Перший слайд має містити такі інформацію: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи / Тема дослідження. Останній слайд – список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Інші слайди мають розкривати тему дослідження. Слайди мають містити текст та можуть містити ілюстрації, графіки та ін. Шрифт – Times New Roman 16. міжрядковий інтервал – 1,25. Доповідь до презентації – 7–8 хвилин (якщо інше не вказано до завдання).

3. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів навчання студентів з дисципліни «Історія мистецтва та дизайну» передбачає проведення таких контрольних заходів:

Форма контрольних заходів	Зміст форми контролю	Максимальна кількість балів
Поточний (семестровий) контроль:	Проводиться на практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань. Враховує активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	100
<i>Практичні заняття, самостійна робота студента</i>	Загальна кількість практичних занять з дисципліни – 15 (30 год). Максимальна кількість балів за одне практичне заняття – 5 балів (15 занять*5 балів (з врахуванням балів за самостійну роботу)).	75
<i>Підсумковий модульний контроль*</i>	Проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного і практичного навчання студентів як окреме заняття у межах годин, відведених на практичні заняття.	15
<i>Наукова робота</i>	Активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	10
Підсумковий (семестровий) контроль (екзамен)	Засвоєння студентом програми навчальної дисципліни за навчальний період (семестр), що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії для очної (денна) форми навчання та екзаменаційної сесії для заочної форми навчання).	100
Підсумкова оцінка	Проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів за певним освітнім ступенем. Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як <i>середньоарифметична сума балів поточного (семестрового контролю) та екзамену.</i>	100

**Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Історія мистецтва та дизайну» здійснюється на останньому за розкладом занятті у вигляді презентації комплексу практичних робіт виконаних ним за результатами вивчення тем дисциплін за семестр з подальшим обговоренням та оцінюванням їх за такими критеріями: відповідність навчальному завданню і вимогам по виконанню (5 балів), професійним стандартам (5 балів) і рівень виконання (5 балів). Максимальна кількість балів за презентацію студентом своїх творчих робіт – 15 балів. Формат презентації робіт (на фізичних або електронних носіях та / або у вигляді портфоліо) визначається викладачем. Загальна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Кількість балів	Зміст
«3»	Студент демонструє вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела, вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки, застосовувати опановані практичні навички дизайн-діяльності.
«2»	Студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами; відповідь на проблемні завдання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал, самостійно опрацьовані першоджерела та засвоєні практичні навички; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання, але легко усуває їх завдяки додатковим питанням.
«1»	Студент частково володіє матеріалом теми дисципліни; репродуктивно відтворює зміст лекційного матеріалу та/або основних літературних джерел і шляхи виконання практичного завдання; допускає помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання чи вирішити проблемні практичні завдання.
«0»	Студент демонструє нездатність розкрити питання теми дисципліни, відсутність базових знань з теми та вкрай слабе володіння практичними навичками й вміннями здійснення художньо-проектної діяльності; не знає зміст рекомендованої літератури, не володіє нормативною документацією та категорійним апаратом; не засвоїв початкові навички з виконання завдання, що засвідчує низький рівень дизайнерського мислення і практичних вмінь по темі дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОЗАУДИТОРНОЇ (САМОСТІЙНОЇ) РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Кількість балів	Зміст
«2»	Робота виконана правильно, повністю і самостійно, засвідчує наявність належного рівня знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані.
«1»	Робота виконана, але містить помилки; засвідчує про недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково.
«0»	Робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; стандарти академічної доброчесності не дотримано.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Програмою дисципліни «Історія мистецтва та дизайну» передбачено можливість студента брати участь у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни (на вибір студента). Максимальна кількість балів для зарахування – 10 балів.

Види наукової діяльності, в яких студент може брати участь:

1. Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції – 5 балів.
2. Публікація тез конференції/наукової статті – 5 балів.
3. Призове місце на конкурсі/олімпіаді/науковому проєкті – 5 балів.
4. Розробка та презентація індивідуального науково-дослідницького/дизайн проєкту – 5 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

Підсумкова форма контролю за результатами вивчення дисципліни – ЕКЗАМЕН у письмовій формі, Оцінювання результатів навчання студентів в університеті здійснюється за [100-бальною шкалою](#).

Рейтинговий бал (оцінка за шкалою ЄКТС)	Відповідність рейтинговому балу
90-100 (А, відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок. Студент демонструє відмінне засвоєння теоретичного матеріалу, наявність глибоких знань з навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання при виконанні практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, проявляє самостійність і творчість при вирішенні практичних завдань. Як виняток, зазначений рейтинговий бал може отримати студент, який, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявив активність у науковій роботі за відповідною тематикою, став призером творчого конкурсу або студентських олімпіад, виступав на конференціях тощо.
82-89 (В, добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з теми або навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, припускаючись незначних помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу й у виконанні практичних завдань, проявляє самостійність при вирішенні завдань. Оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях і при виконанні творчих допустив помилки.
75-81 (С, добре)	В цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з тем навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, але припускається значної суттєвих помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу і у виконанні практичного завдання.
69-74 (D, задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю помилок Студент демонструє засвоєння основних положень теоретичного матеріалу в цілому, але припускається значних помилок і неточностей у визначеннях понять і категорій дисципліни, виконуючи на непоганому рівні практичні завдання, засвідчуючи задовільний рівень оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, допускаючи у відповідях помилки.
60-68 (Е, задовільно)	Виконання задовольняє мінімальним критеріям Студент демонструє часткове засвоєння основних положень теоретичного матеріалу, наявність прогалин, припускається значної кількості помилок у визначеннях основних понять і категорій дисципліни та виконанні практичних завдань, має прогалини в розумінні основних положень теоретичної частини дисципліни, низькі навички і вміння виконання практичних завдань.
35-59 (FX, незадовільно)	З можливістю повторного складання Студент фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом дисципліни, не достатньо опанував, як основні положення теоретичного

	матеріалу, так і практичні навички й вміння для виконання завдань, і повинен додатково виконати індивідуальне завдання для підвищення рівня своїх знань та практичних навичок для повторно проходження підсумкового контролю.
1-34 (F, незадовільно)	Студент не засвоїв основні положення теоретичного матеріалу теми або дисципліни, не знає визначень основних понять і категорій дисципліни, не володіє практичними навичками і вміннями для виконання завдань

Екзаменаційні матеріали до підсумкового (семестрового) контролю (екзамену) складаються на основі програми та робочої програми дисципліни, охоплюють її зміст та розподілені в екзаменаційних завданнях з дисципліни. Передбачено 3 завдання, які оцінюються у 30, 30, 40 балів відповідно.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за усі виконані завдання (100 б. максимум).

Кращим студентам (але не більше 3-ох), які повністю виконали програму з дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі і художньо-проектній діяльності за тематикою дисципліни, стали призерами студентських олімпіад, конкурсів наукових і творчих робіт, виступали на конференціях та за результатами поточного (семестрового) контролю набрали 90 і більше балів **передбачено виставлення результатів екзамену без виконання екзаменаційного завдання**, про що робиться запис в екзаменаційному листі студента.

Присутність студентів на екзамені є обов'язковою.

Повторне складання екзамену з дисципліни «Історія мистецтва та дизайну» допускається, але не більше двох разів. При незадовільній оцінці з першої спроби науково-педагогічному працівнику з даної дисципліни, вдруге екзамен приймається комісією, яка створюється деканатом факультету.

Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як *середньоарифметична сума балів поточного (семестрового контролю) та екзамену.*

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Design: The Definitive Visual History. 2023. 400 p.
2. Зиміна С. В. Стили інтер'єру. Київ: Довіра, 2018. 360с.
3. Фартінг С. Історія мистецтва від давніших часів до сьогодення/ Стівен Фартінгг.; пер. з англ. Анатолія Пітика Катерини Грицайчук та ін. Харків; Vivat, 2021. 576 с.

Додатковий:

4. Аллмер П. Це Магітт/, пер. Наталія Валевська. Львів: Видавництво Старого Лева, 2020. 80 с.
5. Балух В. О. Візантиністика: Курс лекцій. Чернівці: Книги - ХХІ, 2006. - 610 с.
6. Бюттнер Н. Ієронім Босх. Видіння і кошмари / пер. з англ. І. Шевченко. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2019. 144 с.
7. Вазарі Дж. Життєписи найславетніших живописців, скульпторів та архітекторів. Київ: Мистецтво. 1970.
8. Вілсон М. Мистецтво без таємниць: 50 мистецьких творів - знайомство, дослідження, пояснення/ пер. Н. Сич. Київ: ArtHuss, 2024. 240 с.
9. Говард А. Це Караваджо/ пер. з англ. І. Серебрякова. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 80 с.
10. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. Київ: Arthuss, 2024. 664 с.
11. Крамарчук Х. П. Історія мистецтва та архітектури: навч. посіб. / Х. П. Крамарчук, Р. Я. Мотиль, О. Б. Білінська; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2022. Ч.1. 176 с.
12. Іванченко Г.П. Основи теорії дизайну: конспект лекцій. Луцьк: ТК Луцького НТУ, 2014. 51с.
13. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
14. Інгрем К. Це Далі/ пер. з англ. Р. Паранько. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 80 с. Інгрем К. Це Воргол/ пер. з англ. Р. Паранько. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 80 с.
15. Історія європейської цивілізації. Греція/ під ред. Умберто Еко; пер. з італ. Харків: Фоліо, 2019. 1168 с.
16. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Література і театр. Образотворче мистецтво. Музика/ під ред. Умберто Еко; пер. з італ. Харків: Фоліо, 2022. 589 с.
17. Історія європейської цивілізації. Рим/ під ред. Умберто Еко; пер. з італ. Харків: Фоліо, 2024. 1040с.
18. Історія українського мистецтва : у 5 т. / голов. ред. Г. Скрипник ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ: [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2011.
19. Kleiner, Fred S., and Christin T. Mamiya. Gardner's Art Through the Ages. 1150 p.
20. Клейпул М. Це Гауді/ пер. з англ. І. Серебрякова. Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. 80 с.
21. Конопльова О. В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навчальний посібник / О. В. Конопльова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2013. 162 с.

22. Майлз Ю. Пікассо: живопис, що шокував світ/пер. з англ. О. Татаренко. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2019. 448 с.
23. Маллінз Ш. Коротка історія мистецтва - Харків: Наш формат, 2024.
24. Слівінська А. Ф. Навчально-методичний комплекс «Філософія мистецтва» для спеціальності «Дизайн» / Національний університет культури і мистецтва. Київ, 2018. 89 с.
25. Meggs, Philip B. Meggs' history of graphic design / Philip B. Meggs, Alston W. Purvis. 5th ed. 603 p.
26. Павлова Т. Василь Єрмілов жде весну. Київ: Родовід, 2012. 107 с.
27. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: Зб. статей / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України; За заг. ред. М. І. Яковлева; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. Київ: Фенікс, 2012. 256 с.
28. Паппворт С. Це Моне/ пер. з англ. Т. Савчинська Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. 80 с.
29. Роддам Дж. Це Ван Гог/ пер. з англ. С. Гарасимович Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 80 с.
30. Слівінська А. Ф., Сапелкіна З. П. Віденський модерн в оптиці філософії емпіріокритицизму Е. Маха (частина І) / Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 2. С. 139–144. <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/5638>
31. Слівінська А. Ф., Сапелкіна З. П. Віденський модерн в оптиці філософії емпіріокритицизму Е. Маха (частина ІІ) / Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 4.
32. Слівінська А. Ф. Візуалізація «духовної реальності» у сценічній композиції «Жовтий звук» В. Кандинського / Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Міленіум, 2019. Вип. 42. С.146–151.
33. Слівінська А. Ф., Цветкова Л. Ю. Куртуазні мотиви у мистецтві високого середньовіччя // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ: Міленіум, 2021. № 1. С. 71–75.
34. Слівінська А.Ф. Комплексна контрольна робота (тести) з вибіркової дисципліни «Стили в дизайні». Київ: НАКККиМ, 2021. 15 с.
35. Слівінська А. Ф. Концептуально-методологічні засади арт-дизайну / Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали міжнародного симпозіуму, м. Київ, 6 червня 2019. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. С.114–116.
36. Слівінська А. Ф. Сучасне мистецтво як продукування соціальних смислів // Міжнародна науково-практична конференція «Креативні індустрії в сучасному культурному просторі» м. Київ, 26 травня 2016 р. / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Міленіум, 2016. С. 136-138.
37. Слівінська А.Ф. Художній образ femme fatale у мистецтві віденського модерну/ Матеріали VIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів «Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір» 7 листопада 2024 року, Київ. 2024. С.444-445.

38. Смирна Л. В. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві: Монографія / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України. Київ: «Видавництво «Фенікс», 2017. 480 с.
39. Соколюк Л. Вища мистецька школа Харкова: від модернізму до трансформації (1921–1962). Харків: Видавець Олександр Савчук, 2023. 150 с.
40. Ходж А.Н. Історія мистецтва. Харків: Фактор, 2012. 208 с.
41. Холлінгсворт М. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Київ. Махаон–Україна, 2007. 512 с.
42. Шкандрій М. Авангардне мистецтво в Україні, 1910-1930: пам'ять, за яку варто боротися. Харків: Фабула, 2021. 224 с.

Інтернет-ресурси:

43. Абрамович М. Пройти крізь стіни / Пер. з англ. О.Михеда. - Київ : ArtHuss, 2018. 384 с. Режим доступу: <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/chytaty-avtobiografiyu-maryny-abramovych-proyty-kriz-stiny>(дата звернення: 20.08.2025).
44. Асєєв Ю. Джерела. Мистецтво Київської Русі / Ю. Асєєв. Київ: Мистецтво, 1980. 214 с. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001550 (дата звернення: 20.08.2025).
45. Єрошкіна О. О. Епоха бароко : Навч. посіб. / О. О. Єрошкіна. Харків: ХНУМГ, 2017. 123 с. <https://eprints.kname.edu.ua/48563> (дата звернення: 20.08.2025).
46. Єрошкіна О. О. Епоха класицизму: Навч. посіб. / О. О. Єрошкіна. Харків: ХНУМГ, 2019. 186 с. <https://eprints.kname.edu.ua/51704/> (дата звернення: 20.08.2025).
47. Lozhkina A. Permanent Revolution: Art in Ukraine, the 20th to the Early 21st Century. Kyiv: ArtHuss, 2020. 544 p. <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/permanent-revolution-art-in-ukraine> (дата звернення: 20.08.2025).
48. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / В. Білосор, Є. Гороховський, Р. Забашта [та ін.]; [ред.: Р. Михайлова, Р. Забашта], 2008. 709 с. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003050 (дата звернення: 20.08.2025).
49. Т. 2 : Мистецтво середніх віків / [В. Александрович, Є. Архипова, О. Брайчевська [та ін.] ; [ред.: Л. Ганзенко та ін.]. 2010. 1293 с. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003051 (дата звернення: 20.08.2025).
50. Т. 3: Мистецтво другої половини XVI-XVIII століття / Н. Акчуріна-Муфтієва, В. Александрович, С. Бушак [та ін.] ; [ред. Д. Степовик]. 2011. 1087 с. https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003052 (дата звернення: 20.08.2025).
51. Т. 5 : Мистецтво XX століття / [наук. ред. Т. Кара-Васильєва]. 2007. 1047 с. <https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21>

REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003053 (дата звернення: 20.08.2025).

52. Кінг Р. Леонардо і тайна вечеря / пер. з англ. Р. Свято. Київ : ArtHuss, 2020. 352 с. <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/chytaty-knyhu-rossa-kinha-leonardo-i-tayna-vecherya> (дата звернення: 20.08.2025).
53. Крейзер І. І. Історія архітектури, містобудування, мистецтва та дизайну Стародавнього світу: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова , 2023. 97 с. <https://eprints.kname.edu.ua/63173/> (дата звернення: 20.08.2025)
54. Побожій С. І. Історія мистецтва. Конспект лекцій. Суми. Сумський державний університет, 2021. 70 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/85997/1/Pobozhiy_history_of_art.pdf;jsessionid=5AA0D5439718F49BD6740228AF8C9968 (дата звернення: 20.08.2025).
55. Торнтон С. 33 митці у 3 актах / Сара Торнтон; пер. з англ. Ю. Мазура, О. Михеда, І. Шувалової. Київ: ArtHuss, 2018. 368 с. <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/chytaty-knyhu-sary-tornton-33-myttsi-u-trokh-aktakh> (дата звернення: 20.08.2025).
56. Трегубов К. Ю. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) для студентів І курсу за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» денної форми навчання. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с. <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/1053/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2.pdf> (дата звернення: 20.08.2025)
57. Удріс І. М., Школяр А. В. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посіб. Кривий Ріг, 2008. 251 с. URL: <https://studfile.net/preview/5775032/>

